

**Mitologia i literatura****2014/2015**

Codi: 100422

Crèdits: 6

| Titulació                | Tipus | Curs | Semestre |
|--------------------------|-------|------|----------|
| 2500243 Estudis clàssics | OT    | 3    | 0        |
| 2500243 Estudis clàssics | OT    | 4    | 0        |
| 2502758 Humanitats       | OT    | 3    | 0        |
| 2502758 Humanitats       | OT    | 4    | 0        |

**Professor de contacte**

Nom: Sebastià Giralt Soler

Correu electrònic: [Sebastia.Giralt@uab.cat](mailto:Sebastia.Giralt@uab.cat)**Utilització de llengües**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

**Equip docent**

Sebastià Giralt Soler

**Prerequisits**

Atès el caràcter d'introducció d'aquesta assignatura, no es demana cap coneixement. Només es demana interès per l'antiguitat grecoromana i la seva pervivència, la literatura universal, l'art i altres manifestacions culturals.

**Objectius**

"Mitologia i literatura" és una assignatura de sis crèdits que s'insereix dintre de la matèria de Filologia clàssica del grau d'Humanitats, juntament amb "Els clàssics en la cultura contemporània". Forma part dels 60 crèdits optatius programats pel quart curs dels estudiants d'Humanitats, junt amb altres assignatures d'un ampli ventall de matèries: Geografia, Història, Documentació, Musicologia, Art, Antropologia, Filosofia, Literatura catalana, Literatura espanyola, Literatura Universal, Retòrica, Llengua moderna, Gestió cultural, Comunicació, Finances i comptabilitat, Sociologia, Dret, Tecnologies de la informació i del coneixement, Pràctiques externes. A més s'ha de superar el Treball de Fi de Grau.

Aquesta assignatura pretén ser una introducció a la mitologia grecoromana i de la seva pervivència fins a l'actualitat. Ens aproximarem a la definició dels conceptes de mite, mitologia i mitografia; a l'anàlisi de la iconografia per a la identificació dels referents mítics; als principals cicles mítics; a les fonts de la mitologia grega i romana i la seva transmissió des de l'antiguitat fins al món actual; a les diverses interpretacions que s'han proposat del fet mític i dels relats mítics.

Es completaran aquests continguts amb la confrontació amb una selecció de fonts textuais i iconogràfiques que ens permeten conèixer la mitologia clàssica i exemplificar-ne la pervivència. En acabar el curs, l'alumne coneixerà les diferents teories, antigues i modernes, sobre el mite i la seva interpretació. Haurà assimilat els principals cicles mítics de la tradició grecolatina i s'haurà familiaritzat amb l'ús de les principals eines, literàries i iconogràfiques, per a la identificació i estudi dels mites antics i de la seva recepció en la tradició occidental.

## Competències

- Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'antiguitat.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la reutilització dels motius clàssics en nous contextos.
2. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
3. Criticar les adaptacions cinematogràfiques de les llegendes mitològiques clàssiques
4. Identificar els canals de transmissió de la cultura grecoromana al llarg de la història de la civilització occidental.
5. Identificar els resultats, a diversos nivells, de la projecció del món clàssic en la cultura occidental en les diferents èpoques i territoris.
6. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat.
7. Identificar les fonts grecoromanes en què s'han inspirat artistes i literats al llarg de la història.
8. Relacionar els mites contemporanis amb l'antiguitat clàssica
9. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
10. Utilitzar textos epigràfics com a font històrica i literària.

## Continguts

### Temari

1. Presentació: la mitologia grecolatina en el nostre entorn
2. Què és un mite? Assaig de definició.
3. Les fonts per a l'estudi de la mitologia: textos i imatges.
4. El mite a Grècia. Mite i logos.
5. Les interpretacions de la mitologia.
6. El mite en la tradició occidental.
7. Mites cosmogònics i teogònics.
8. Els déus olímpics.
9. Mites de Creta.
10. El casal de Tebes.
11. La guerra de Troia.
12. El casal de Micenes.

## Metodologia

L'assistència a les classes servirà a l'alumne per adquirir unes eines d'anàlisi i estudi dels mites grecoromans des de les seves fonts fins a la seva pervivència al llarg dels segles, especialment en la literatura i les arts plàstiques. Les activitats d'aprenentatge, consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en exàmens i en un treball final, permetran aprofundir i consolidar els coneixements i competències adquirits.

L'alumne trobarà els materials al campus virtual (Moodle) de l'assignatura: activitats, dossiers de textos, presentacions, enllaços, materials audiovisuals, notícies de l'actualitat...

El treball final consistirà en:

- Estudi d'un mite:

1. Fonts literàries
2. Iconografia antiga
3. Tradició literària i artística

- O bé estudi aprofundit d'una obra artística o literària basada en un mite.

En cas que per raons justificades (conferències, assemblees d'estudiants, congressos, etc.) es perdés alguna classe, es podran recuperar allargant el període de classes o proposant activitats substitutives.

## Activitats formatives

| Títol                        | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge  |
|------------------------------|-------|------|---------------------------|
| Tipus: Dirigides             |       |      |                           |
| Classes presencials          | 43,5  | 1,74 | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10   |
| Examen                       | 1,5   | 0,06 | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9       |
| Tipus: Supervisades          |       |      |                           |
| Treball                      | 50    | 2    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Tipus: Autònomes             |       |      |                           |
| Activitats i treballs online | 30    | 1,2  | 1, 4, 5, 6, 8             |
| Estudi personal              | 25    | 1    | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9       |

## Avaluació

- Les activitats d'aprenentatge (consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en un examen i en un treball final), permetran avaluar els coneixements i competències adquirits.
- La no presentació del treball impedirà aprovar l'assignatura.
- La reavaluació consistirà en una prova escrita i, si cal, la reelaboració del treball.
- Amb la reavaluació solament es podrà recuperar la nota de l'examen i del treball, si s'han suspès o si no s'han pogut realitzar per una causa justificada amb un document oficial. Recuperar una altra activitat no realitzada en el seu moment només serà possible per un motiu que es pugui justificar amb un document oficial.
- Si es detecta que l'estudiant ha copiat l'examen o el treball, podrà suspendre l'assignatura sense opció a reavaluació.
- La qualificació de No Presentat només es donarà si l'estudiant no es presenta a l'examen ni a la reavaluació i si no entrega del treball (totes tres circumstàncies alhora).
- Només es podrà canviar una data d'una activitat d'avaluació si l'absència de l'estudiant o la no entrega de l'activitat es pot justificar amb un document oficial.
- La revisió d'exàmens i altres activitats es realitzarà al despatx del professor.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                              | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge   |
|--------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|----------------------------|
| Assistència, participació a classe i activitats realitzades online | 25  | 0     | 0    | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 |
| Examen                                                             | 50  | 0     | 0    | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10    |

## Bibliografia

### Bibliografia

- AGHION, I.; BARBILLON, C.; LISSARRAGUE, F., Guía iconográfica de los héroes y dioses de la antigüedad, Madrid, Alianza editorial, 1997.
- BONNEFOY, Y. Y. (ed.), Diccionario de las mitologías y de las religiones de las sociedades tradicionales y del mundo antiguo, 6 vols., Barcelona 1996 i segs. (orig. París 1981).
- BURKERT, W., Religión griega. Arcaica y Clásica, Madrid, Abada editores, 2007 (orig. Stuttgart 1977).
- BUXTON, R., El imaginario griego: los contextos de la mitología, Madrid, Cambridge University Press, 2000 (orig. Cambridge 1994).
- CARPENTER, T. H., Art and Myth in Ancient Greece. A Handbook, Londres 1991 (orig. Repr. 1998).
- DETENNE, M., La invención de la mitología, Madrid 1985 (orig. París 1981).
- ELVIRA, A., Arte y mito. Manual de iconografía clásica, Madrid, Sílex, 2008.
- GRAFTON, A. - MOST, G. W. - SETTIS, S., The Classical Tradition, Cambridge (Mass.) - Londres, Belknap, 2010.
- HIGHET, G., La tradición clásica. Influencias griegas y romanas en la literatura occidental, Mèxic, Fondo de Cultura Económica, 1978 (orig. 1948).
- GANTZ, T., Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources, Baltimore, Johns Hopkins University Press, 1993.
- GARCÍA GUAL, C., Introducción a la mitología griega, Madrid, Alianza Editorial, 2007 (orig. 1992).
- GRAF, F., Greek Mythology. An Introduction, Baltimore-Londres, Johns Hopkins University Press, 1993.
- GRIMAL, P., Diccionari de mitologia grega i romana, Barcelona, Edicions de 1984, 2008 (versió castellana: Paidós, 2007) (orig. París 1951).
- HARD, R., El gran libro de la mitología griega, Madrid, La Esfera de los Libros, 2008.
- HUNGER, H.; HARRAUER, C., Diccionario de mitología griega y romana, Barcelona, Herder, 2008.
- KIRK, G. S., El mito. Su significado y funciones en la antigüedad y otras culturas, Barcelona 1985 (orig. 1970).
- LÓPEZ EIRE, A. - VELASCO LÓPEZ, M. H., La mitología griega: lenguaje de dioses y hombres, Madrid, Arco, 2012.
- IMPELLUSO, L., Héroes y dioses de la antigüedad, Barcelona, Electa, 2002.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae, Zurich-Munic, Artemis, 1981.
- MARTIN, R. (dir.), Diccionario de la mitología clásica, Madrid, Espasa Calpe, 1998 (orig. Dictionnaire culturel de la mythologie gréco-romaine, París, Nathan, 1992).
- RUIZ DE ELVIRA, A., Mitología clásica, Madrid, Gredos, 1975.
- REID, J. D., The Oxford Guide to Classical Mythology in the Arts, 1300-1990s, Oxford, Oxford University Press, 1993.
- SARIOL, J. - CUCURELLA, S. - MONCAU, C., La mitologia clàssica. Literatura, art, música, Barcelona, Barcanova, 1994.
- SEZNEC, J., Los dioses de la antigüedad en la Edad Media y el Renacimiento, Madrid, Taurus, 1987 (orig. Londres 1940).
- VERNANT, J. P., Mito y sociedad en la Grecia antigua, Madrid, Siglo XXI, 1982 (orig. 1974).
- WOODARD, R. D. (ed.), The Cambridge companion to Greek mythology, Cambridge, Cambridge University Press, 2007 ([Versió electrònica](#), 2008, des de la UAB).

### Aracniografia

- ALAMILLO, A.- RODRÍGUEZ, E., Mitología y arte <  
<http://ntic.educacion.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2000/mitologia/Mitologia> >.
- BOWMAN, L. - FRIESEN, K., Classical Myth: The Ancient Sources <  
[http://web.uvic.ca/grs/department\\_files/classical\\_myth](http://web.uvic.ca/grs/department_files/classical_myth) >.
- Diccionari Etimològic de la Mitologia Grega (DEMGOL). Del Gruppo di Ricerca sul Mito e la Mitografia dell'Università di Trieste (GRIMM) <  
<http://demgol.units.it> >.

GIRALT, S., El laberint dels mites < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/index1.htm> >.

Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC) <

<http://www.limcnet.org/DatabaseLink/Database/tabid/201/Default.aspx> >. També accessible el LIMC-France  
< <http://www.limc-france.fr> >.

PARADA, C., Greek mythology link < <http://www.maicar.com/GML> >.

Perseus Digital Library (Tufts University): Greek and Roman Materials <

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman> >.

Theoi Project < <http://www.theoi.com> >.